

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
02.05.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 29.04.2019, 6

Rahvusvahelise näituse omanikule tekkinud kahju riigi poolt hüvitamise kord ja loetelu riskidest, mida näituse kahjuhüvitis ei kata

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

Vastu võetud 26.09.2013 nr 140
RT I, 28.09.2013, 15
jõustumine 01.10.2013

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
24.01.2019	RT I, 29.01.2019, 3	01.02.2019
25.04.2019	RT I, 29.04.2019, 5	02.05.2019

Määrus kehtestatakse [muuseumiseaduse](#) § 26 lõike 3¹ ja § 29 alusel.
[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse loetelu riskidest, mida olulise kunsti- või ajalooväärtusega asja või sellistest asjadest koosneva näitusekomplekti (edaspidi *näitus*) omanikule tekkinud otsese varalise kahju (edaspidi *kahju*) katmise hüvitis (edaspidi *näituse kahjuhüvitis*) ei kata, ning näituse kahjuhüvitise tagamise taotluse (edaspidi *taotlus*) esitamise ja taotluse läbivaatamise, näituse kahjuhüvitise tagamise otsustamise, kahju tekkimisel kahjust teavitamise, kahju läbivaatamise ja hindamise, näituse kahjuhüvitise väljamaksmise ja riigi poolt kahjuhüvitise tagasinõudmise kord.

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

§ 1¹. Määruse kohaldamisala

(1) Näituse kahjuhüvitise maksmise tagamine on grupierandiga hõlmatud riigiabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (ELT L 156, 20.06.2017, lk 1–18) (edaspidi *grupierandi määrus*), artikli 53 tähenduses.

(2) Määrust ei kohaldata muuseumile, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu varasema otsuse alusel, millega riigiabi on tunnustatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus riigiabi tagasimaksmiseks.

(3) Määrust ei kohaldata muuseumile, kes on raskustes olev ettevõtja grupierandi määruse artikli 2 punkti 18 tähenduses.

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

§ 1². Näituse kahjuhüvitisega katmata riskid

Näituse kahjuhüvitis ei kata kahju, mille on põhjustanud:

- 1) näituse konfiskeerimine teise riigi poolt;
- 2) asja loomulik vananemine;
- 3) varasemal restaureerimisel või konserveerimisel tehtud, kuid alles näituse kahjuhüvitisega kaetud perioodil ilmnenud viga;

- 4) sõda, kodusõda, riigipööre, mäss avaliku võimu vastu ja sellest tulenevad tsiviilrahutused, igasugune vaenulik tegevus sõjajõudude vastu, välja arvatud perioodil, kui kahjuhüvitisega kaetud asjad on vee- või õhusõiduki pardal;
 - 5) terroriakt ja selle ärahoidmine, välja arvatud vedamise perioodil;
 - 6) ioniseeriv kiirgus või radioaktiivne saaste, põhjustatuna mistahes tuumakütusest, tuumajäätmetest või tuumakütuse põlemisest;
 - 7) mistahes tuumarajatise, -reaktori või muu tuumaseadme radioaktiivsed, mürgised, plahvatusohtlikud või muul moel kahjulikud omadused;
 - 8) relv või seade, mis kasutab tuuma lõhustumist või tuumasünteesi või muud sarnast reaktsiooni või radioaktiivset jõudu või ainet;
 - 9) mistahes radioaktiivse aine radioaktiivsed, mürgised, plahvatusohtlikud või muul moel kahjulikud omadused, välja arvatud kaubanduslikul, põllumajanduslikul, meditsiinilisel, teaduslikul või muul sarnasel rahumeelsel eesmärgil kasutatavate radioaktiivsete isotoopide omadused;
 - 10) mistahes keemiline, bioloogiline, biokeemiline või elektromagnetiline relv.
- [RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

§ 2. Taotluse esitamine

(1) Näituse ajutise eksponeerimise kavandamisel võib riigimuuseum ja riigile kuuluvat muuseumikogu kasutatav muuseum taotleda näituse kahjuhüvitise maksmise tagamist muuseumiseaduse 4. peatükis sätestatud tingimustel ning käesolevas määruses sätestatud korras.

(2) Näituse kahjuhüvitise maksmise tagamist võib taotleda juhul, kui näituse rahaliselt hinnatav väärtus on vähemalt:

- 1) 65 000 eurot sissetuleval näitusel;
- 2) 10 000 eurot väljamineval näitusel.

(3) Näituse väärtust hindab selle kasutamiseks andja ekspert erilise huvi alusel, mis põhineb iga üksiku asja kunsti- ja ajalooäärtusel ning iseärasustel, arvestamata asja kasulikkust.

(4) Kui näituse väärtus on kuni kümme miljonit eurot, esitatakse taotlus Muinsuskaitseametile vähemalt kolm kuud enne näituse üleandmist vedajale.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(5) Põhjendatud juhul võib Muinsuskaitseamet erandkorras lõikes 4 nimetatud tähtaega lühendada.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(6) Kui näituse väärtus ületab kümnet miljonit eurot, esitatakse taotlus Muinsuskaitseametile hiljemalt näituse vedajale üleandmise aastale eelneva aasta alguseks, võimaldamaks muuseumiseaduse § 28 lõike 3 punkti 3 kohaselt esitada iga-aastases riigieelarve seaduses näituse kavandatav pealkiri, vedamise ja eksponeerimise kavandatav periood ja näituse omanik.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(7) Taotlusele lisatakse:

- 1) näituse olulist kunsti- või ajalooäärtust ning rahaliselt hinnatavat väärtust kajastav eksperdihinnang;
- 2) välisriigi samaväärse õiguse kohaselt näitusele antavat garantiid kajastavad andmed;
- 3) dokumendid, mis tõendavad, et näituse vedaja ja eksponeerija töökorraldus ning eksponeerimisruum või -hoone tagavad näituse säilimise ning vastavad näituse eksponeerimise eesmärgil kasutamiseks andja esitatud tingimustele;
- 4) selgitus korra kohta, kuidas fikseeritakse näituse koosseisu kuuluvate asjade seisund enne näituse üleandmist vedajale ja pärast vedajalt vastuvõtmist.

§ 3. Taotluste läbivaatamise komisjon

(1) Taotluse ja § 5 punktis 4 nimetatud hüvitistaotluse läbivaatamiseks moodustab Muinsuskaitseameti peadirektor ühekorde või alalise nõuandva komisjoni (edaspidi *komisjon*).

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(2) Komisjoni koosseisu kinnitab Muinsuskaitseameti peadirektor käskkirjaga.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(3) Komisjonil on vähemalt viis liiget, nende hulgas Kultuuriministeeriumi, Muinsuskaitseameti ja Rahandusministeeriumi esindajad ning vajaduse korral kunsti-, museoloogia-, kindlustus-, turva- ja tuleohutuseksperdid.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(4) Komisjoni koosoleku kutsub kokku ja seda juhatab komisjoni esimees, tema äraolekul komisjoni aseesimees.

(5) Komisjoni koosolekud protokollitakse.

§ 4. Taotluse läbivaatamine ja näituse kahjuhüvitise tagamise otsustamine

(1) Komisjon vaatab esitatud taotluse ja sellele lisatud dokumendid läbi ning nõuab vajaduse korral lisainfo ja -dokumentide esitamist.

(2) Komisjon teeb esitatud dokumentide alusel kultuuriministrile ühe järgmistest ettepanekutest:

- 1) tagada näituse kahjuhüvitis taotluses esitatud ulatuses;
- 2) tagada näituse kahjuhüvitis vähendatud ulatuses;
- 3) keelduda näituse kahjuhüvitise tagamisest.

(3) Komisjon arvestab lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud ettepanekut tehes:

- 1) muuseumiseaduse § 28 lõike 3 punktis 1 nimetatud piirmäära;
- 2) näituse kunsti- või ajalooväärtust ning rahaliselt hinnatavat väärtust;
- 3) välisriigi samaväärse õiguse kohaselt näitusele antava garantii suurust.

(4) Komisjon teeb näituse kahjuhüvitise tagamisest keeldumise ettepaneku juhul, kui dokumentidest ilmneb, et:

- 1) taotlus ei ole esitatud § 2 lõigetes 4–6 sätestatud tähtaja jooksul;
 - 2) näituse rahaliselt hinnatav väärtus ei vasta § 2 lõikes 2 sätestatudle;
 - 3) näitus ei ole olulise kunsti- või ajalooväärtusega;
 - 4) esitatud dokumendid ei tõenda piisava kindlusega, et näituse säilimine on tagatud või näituse eksponeerimise eesmärgil kasutamiseks andja esitatud tingimused on täidetud;
 - 5) näituse kahjuhüvitise tagamise otsustamisel ületataks muuseumiseaduse § 28 lõike 3 punktis 1 nimetatud kalendriaasta jooksul eksponeeritavate näituste riigi tagatava näituse kahjuhüvitise kogusumma piirmäär.
- [RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

(5) Komisjon võib lõike 2 punktis 1 nimetatud ettepanekus määrata kohustuslikke lisanõudeid näituse säilimise tagamiseks.

(6) Komisjon võib lõike 2 punktis 2 nimetatud ettepanekus näituse kultuuriloolist olulisust, tagatava kahjuhüvitise tavapäratult suurt hinda või võlaõigusseaduse alusel sõlmitava kindlustuslepingu või välisriigi samaväärse õiguse kohaselt antava garantii olemasolu arvestades määrata, et tagatava kahjuhüvitisega kaetakse üksnes osa näituse koosseisust, väärtusest, eksponeerimise või vedamise perioodist või territooriumist.

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

(7) Muinsuskaitseamet valmistab komisjoni ettepaneku alusel ette Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu näituse kahjuhüvitise tagamise või sellest keeldumise otsustamiseks, esitab selle Kultuuriministeeriumile ja kultuuriminister esitab selle Vabariigi Valitsuse istungile.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(8) Kui Vabariigi Valitsus on andnud kultuuriministrile volituse otsustada näituse kahjuhüvitise tagamine või keelduda sellest, valmistab Muinsuskaitseamet komisjoni ettepaneku põhjal ette ministri käskkirja eelnõu ja esitab selle Kultuuriministeeriumile.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(9) Näituse kahjuhüvitise tagamise või sellest keeldumise otsustab Vabariigi Valitsus või Vabariigi Valitsuse volituse alusel kultuuriminister.

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

(10) Vabariigi Valitsuse korralduses või kultuuriministri käskkirjas märgitakse:

- 1) näituse kavandatud pealkiri;
 - 2) näituse koosseisu kuuluvate asjade nimekiri ja kirjeldus;
 - 3) näituse vedamise periood;
 - 4) näituse eksponeerimise koht ja periood;
 - 5) näituse omanik;
 - 6) summa, mille ulatuses on näituse kahjuhüvitise maksmine tagatud;
 - 7) lõigetes 5 ja 6 nimetatud lisanõuded ja -tingimused;
 - 8) teave grupierandiga hõlmatud riigiabi andmise kohta ja viide grupierandi määrusele.
- [RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

§ 5. Kahju tekkimisel kahjust teavitamine

Kahju tekkimisel on näituse kahjuhüvitise tagamist taotlenud muuseum kohustatud viivitamata:

- 1) teavitama Muinsuskaitseametit;
- [RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]
- 2) asuma koostöös välisriigi eksponeerijaga või näituse Eestis eksponeerimise eesmärgil kasutamiseks andnud välisriigi asutusega koostama eksperdihinnangut tekkinud kahju suuruse määramiseks ning tegema või tellima selleks vajalikud ekspertiisid;

3) edastama Muinsuskaitseametile kogu teatavaks saanud teabe kahjujuhtumi kohta, mis võimaldab hinnata, kas riik peab maksma näituse kahjuhüvitist ja kui suur see peab olema;
[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

4) esitada Kultuuriministeeriumile hüvitistaotluse koos kahjujuhtumi kohta koostatud dokumentidega, millest nähtub kahju ja taotletava näituse kahjuhüvitise suurus, samuti hüvitamist võimaldavate asjaolude olemasolu ning hüvitamist välistavate asjaolude puudumine.

§ 6. Kahju läbivaatamine ja hindamine

(1) Komisjon vaatab § 5 punkti 4 alusel esitatud hüvitistaotluse ja sellele lisatud dokumendid läbi ning nõuab vajaduse korral lisainfo ja -dokumentide esitamist.

(2) Komisjon hindab esitatud dokumentide alusel, kas kahju:

1) vastab muuseumiseaduse §-s 26 ja käesolevas määruses nimetatud tingimustele ning näituse kahjuhüvitise tagamise otsustamisel seatud lisanõuetele ja -tingimustele;

[RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]

2) on tekkinud muuseumiseaduse § 28 lõikes 1 nimetatud perioodil;

3) suurus vastab dokumentides esitatule.

(3) Komisjon teeb esitatud dokumentide alusel kultuuriministrile otsustamiseks ühe järgmistest ettepanekutest:

1) maksta näituse kahjuhüvitist välja taotluses esitatud ulatuses;

2) maksta näituse kahjuhüvitist välja vähendatud ulatuses;

3) keelduda näituse kahjuhüvitise väljamaksmisest.

(4) Näituse kahjuhüvitise summa planeeritakse riigieelarvesse, lähtudes lõikes 3 nimetatud ettepanekust ja riigieelarve seadusest.

(5) Näituse kahjuhüvitise summa planeerimisel arvatakse sellest nii sissetuleva kui ka väljamineva näituse korral maha järgmised summad:

1) muuseumiseaduse § 28 lõike 3 punkti 2 alusel määratud omavastutuse summa;

2) summa, mis hüvitatakse võlaõiguse seaduse kohaselt sõlmitud kindlustuslepingu või välisriigi samaväärsse õiguse kohaselt näitusele antud garantii alusel.

§ 7. Näituse kahjuhüvitise väljamaksmine

(1) Näituse kahjuhüvitist makstakse välja riigieelarvest Muinsuskaitseameti kaudu.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

(2) Näituse kahjuhüvitist makstakse järgmiselt:

1) sissetuleva ja väljamineva näituse taastamise või asendamise korral makstakse näituse kahjuhüvitist selle taastajale või asendajale kulu tõendava dokumendi alusel;

2) kui sissetulevat näitust ei ole võimalik taastada ega asendada, makstakse näituse kahjuhüvitist näituse Eestis eksponeerimise eesmärgil kasutamiseks andnud välisriigi asutusele või isikule.

(3) Kui väljaminevat näitust ei ole võimalik taastada ega asendada, näituse kahjuhüvitist ei maksta.

§ 8. Riigi poolt kahjuhüvitise tagasinõudmine

(1) Riigil on näituse kahjuhüvitisena makstud summa ulatuses tagasinõudeõigus isiku vastu, kes vastutab tekkinud kahju eest.

(2) Tagasinõudeasjades esindab riiki kultuuriminister, kellel on edasivolitamisõigus.

(3) Kui isik, kellele maksti välja näituse kahjuhüvitist, saab sama kahju eest kahjuhüvitist kahju eest vastutavalt isikult, kindlustuslepingu või välisriigi samaväärsse õiguse kohaselt näitusele antud garantii alusel või mõnest muust allikast ning seda summat ei arvestatud kahjuhüvitisest enne väljamaksmist maha, peab ta sellest viivitamata teatama Muinsuskaitseametile ning maksma hüvitise tagasi muust allikast saadud kahjuhüvitise summa ulatuses.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

§ 8¹. Dokumentide säilitamine

Kultuuriministeerium, Muinsuskaitseamet ja näituse kahjuhüvitise tagamist taotlenud muuseum säilitavad tagatise andmisega seotud dokumente kümne aasta jooksul kahjuhüvitise tagamise otsustamisest arvates.

[RT I, 29.04.2019, 5- jõust. 02.05.2019]

§ 9. Määruse rakendamine

[Kehtetu -RT I, 29.01.2019, 3- jõust. 01.02.2019]